

Revidert Drikkevannsforskrift

Fagtreff Norsk vann

Olav V - 14.03.2024

Status ny forskrift

De fleste bestemmelsene i direktivet skal være gjennomført i EU-landene innen 12. januar 2023, men direktivet vil ikke gjelde i Norge før det er innlemmet i EØS-avtalen og gjennomført i norsk rett.

Direktivet er foreløpig ikke innlemmet i EØS-avtalen og det er uvisst hvor langt frem i tid en slik innlemmelse ligger.

Det er slik at innlemmelse i EØS-avtalen skal skje samtidig for EFTA-landene

Forslag: § 6 Farekartlegging og farehåndtering

Nytt ...

Resultatene fra råvannsprøvene etter § 20 skal inngå i farekartleggingen. Resultatene av drikkevannsprøvene etter § 21 og overvåkningsprogrammene som er etablert i samsvar med vannforskriften § 17 og § 18 skal inngå der det er relevant

Forslag: § 6 Farekartlegging og farehåndtering

Nytt siste avsnitt ... *Vannverkseieren skal sikre at farekartleggingen og farehåndteringen blir gjennomgått og oppdatert ved behov. Hele farekartleggingen og farehåndteringen skal uansett minst gjennomgås og oppdateres hvert sjette år. Ved denne oppdateringen skal parametere som er fjernet fra prøvetakingsplanen i samsvar med § 19 jf. § 20 og § 21, vurderes på nytt.*

Forslag:

§ 14. Vannbehandlingskjemikalier

Nytt 2. avsnitt

Vannverkseieren og eieren av internt fordelingsnett skal sikre at bruken av vannbehandlingskjemikalier og biprodukter fra disse *ikke medfører fare for at drikkevannet blir helsemessig utrygt, gir drikkevannet en mer fremtredende lukt, smak eller farge, påvirker drikkevannets klarhet mer enn nødvendig ut fra formålet med bruken eller medfører en utilsiktet vekst av mikroorganismer.*

Produsenter og importører skal søke Mattilsynet om godkjenning.....

Forslag: § 15 Distribusjonssystem og internt fordelingsnett

Ny tekst

c) det utarbeides en plan for kartlegging av lekkasjegrad og reduksjon av vannlekkasje fra distribusjonssystemet ved bruk av infrastruktur lekkasjeindeks (ILI) eller annen egnet metode, og at denne planen er oppdatert og følges.

Forslag: § 16 Materialer

Ny tekst Vannverkseieren og eieren av internt fordelingsnett skal sikre at de materialene som kommer i kontakt med drikkevannet *ikke medfører fare for at drikkevannet blir helsemessig utrygt, gir drikkevannet en mer fremtredende lukt, smak eller farge, påvirker drikkevannets klarhet mer enn nødvendig ut fra formålet med materialene eller medfører vekst av mikroorganismer.*

Forslag: § 19

Prøvetakingsplan

Nye tekster Prøvetakingsplanen skal inneholde en oversikt over

a) antall prøver og hvor og når disse skal tas. Prøvene skal tas av råvannet og drikkevannet, og på steder og til tidspunkter som gjør at de er representative for hele vannforsyningssystemet. Dersom vannverkseieren kan dokumentere at konsentrasjonen av en gitt parameter i drikkevannet ikke endres negativt utover i distribusjonssystemet, kan prøvene for analyse av denne tas fra råvannet. Prøver som analyseres for kobber, bly og nikkel skal tas fra tappepunktet, som angitt i vedlegg 1.

Forslag ny §:

§ 19a. Analysemetoder

Vannverkseieren skal sikre at råvannsprøvene og drikkevannsprøvene analyseres ved laboratorier som er akkreditert etter EN ISO/IEC 17025 for de aktuelle analysene, med unntak av analysene for lukt og smak.

Vannverkseieren skal videre sikre at der vedlegg 1 eller 2 angir krav til analysemetoder, blir disse eller alternative metoder benyttet av laboratoriet som utfører analysene og at alternative metoder bare blir benyttet dersom

Forslag: § 20. Minstekrav til råvannsprøver

... Siste avsnitt etter tabell.....

Råvannsprøvene skal minst analyseres for **E. coli og intestinale enterokokker**. Ved vannforsyningsystemer med minst 10 m³ produsert vann per døgn, eller som forsyner en eller flere sårbare abonnenter, skal råvannsprøvene i tillegg minst analyseres for koliforme bakterier, somatiske kolifager, pH, turbiditet og farge **dersom farekartleggingen etter § 6 viser at det er nødvendig**. Basert på funn i farekartleggingen, skal vannverkseieren vurdere om råvannsprøvene må analyseres for andre parametere, inkludert observasjonslisten i vedlegg 3, samt en eller flere parametere i vannforskriften vedlegg VIII bokstav A og D.

Forslag:

§ 21. Minstekrav til drikkevannsprøver

- Basert på funn i farekartleggingen etter § 6, skal vannverkseieren vurdere om drikkevannsprøvene må analyseres for andre parametere, inkludert observasjonslisten i vedlegg 3.

Antallet analyser i prøvegruppe A og B kan reduseres, med unntak av analysene for E. coli og intestinale enterokokker. For å benytte denne muligheten skal farekartleggingen etter § 6 konkludere med at det ikke utgjør noen helsefare. Da kan

	Grense- verdi	Enhet	Prøve- gruppe	Analysemetode ¹	Måle- usikkerhet ²	Merknad
PFAS	0,10	µg/l	B		50	<p>Summen av perfluorbutansyre (PFBA), perfluorpentansyre (PFPA), perfluorheksansyre (PFHxA), perfluorheptansyre (PFHpA), perfluoroktansyre (PFOA), perfluornonansyre (PFNA), perfluordekansyre (PFDA), perfluorundekansyre (PFUnDA), perfluordodekansyre (PFDoDA), perfluortridekansyre (PFTrDA), perfluorbutansulfonsyre (PFBS), perfluorpentansulfonsyre (PFPS), perfluorheksansulfonsyre (PFHxS), perfluorheptansulfonsyre (PFHpS), perfluoroktansulfonsyre (PFOS), perfluornonansulfonsyre (PFNS), perfluordekansulfonsyre (PFDS), perfluorundekansulfonsyre, perfluordodekansulfonsyre og perfluortridekansulfonsyre.</p> <p>Bare obligatorisk å analysere for der farekartleggingen viser at de kan forekomme i vanntilsigsområdet.</p>

	Tiltaks- grense	Enhet	Prøve- gruppe	Analyse- metode ¹	Analyse- usikkerhet ²	Merknad	
<u>Somatiske kolifager</u>	50	<u>PfU/</u> <u>100 ml</u>	B	EN ISO 10705-2, EN ISO 10705-3		Tiltaksgrensen gjelder for råvann. <u>Somatiske kolifager</u> er bare obligatorisk å analysere for i drikkevannet dersom råvannsanalysene viser at det er mer enn 50 PfU/100 ml råvann. <u>Somatiske kolifager</u> skal da analyseres i drikkevannet etter hvert trinn i vannbehandlingsprosessen for at fastslå log reduksjonen i eksisterende barrierer og for at vurdere om risikoen for penetrering av patogene virus er under tilstrekkelig kontroll.	
Turbiditet	Ingen unormal endring	NTU	A		30	Målingen av måleusikkerhet skal estimeres ved 1,0 NTU. Denne tiltaksgrensen gjelder uavhengig av råvannskilde og vannbehandling. Se også vedlegg 1.	
<i>Turbiditet ved filtrering av overflatevann</i> <i>Med filtrering menes her filtrering etablert som hygienisk barriere i vannbehandling en</i>	<i>< 0,2 i 95 % av prøvene og ingen over 1</i>	NTU	Se merknad			<i>Ved vannforsyningssystemer som filtrerer overflatevann skal analysefrekvensen minst være: Produsert vann per døgn (m³)</i>	<i>Minste frekvens</i>
						<i>Fra 10 til og med 1 000</i>	<i>Ukentlig</i>
						<i>Fra 1 000 til og med 10 000</i>	<i>Daglig</i>
						<i>Fra 10 000</i>	<i>Kontinuerlig (online)</i>

Forslag: § 23. Opplysningsplikt til abonnentene

.... Vannverkseieren skal sikre at abonnentene mottar følgende informasjon minst en gang per år uten å be om det:

- a) oppdatert informasjon om drikkevannskvaliteten
- b) det abonnenten betaler per liter og kubikkmeter drikkevann
- c) abonnentens forbruk av drikkevann og det gjennomsnittlige forbruket av drikkevann blant alle abonnentene, hvis denne informasjonen er tilgjengelig
- d) informasjon om internettsiden omtalt i fjerde ledd.

Vannverkseieren skal på forespørsel gi abonnentene tilgang til historiske analysedata dersom slike foreligger.

Ved vannforsyningssystemer med produsert vann per døgn på minst 10 m³ skal vannverkseieren sikre at det foreligger en internettside som gir oppdatert informasjon om drikkevannet og vannforsyningssystemet i samsvar med vedlegg 4

Forslag: Vedlegg 4. Informasjon på internett

Ved vannforsyningssystemer med produsert vann per døgn på minst 10 m³ skal vannverkseieren sikre at det foreligger en internettside med oppdatert informasjon om

- a) hvilket område vannforsyningssystemet forsyner, antall abonnenter og hvilke vannbehandlingsmetoder som benyttes
- b) prøvetakingsfrekvens og analyseresultater fra prøvetakingsplanen etter § 19
- c) informasjon om hardhet, kalsium, magnesium og kalium
- d) varslene gitt etter § 23 første ledd
- e) relevant informasjon fra farekartleggingen etter § 6
- f) informasjon om hvordan abonnentene kan redusere vannforbruket og unngå helsefare som skyldes stillestående vann

Ved vannforsyningssystemer med produsert vann per døgn på minst 10 000 m³ skal vannverkseieren sikre at internettsiden i tillegg inneholder oppdatert informasjon om vannforsyningssystemets

- a) energiforbruk i kilowattimer per kubikkmeter produsert drikkevann, dersom slike data foreligger
- b) antall kubikkmeter drikkevann som går tapt til lekkasje per år, dersom slike data foreligger
- c) eierstruktur
- d) modell som viser beregningen av drikkevannsgebyret
- e) statistikk om abonnementsklager, og sammendrag av disse.

Vannverkseierens informasjonsplikt etter første og andre ledd gjelder likevel bare opplysninger som det ikke vil være i strid med andre bestemmelser i denne forskriften eller med annet regelverk å gjøre tilgjengelige.

Forslag:

§ 24. Opplysningsplikt til Mattilsynet

Vannverkseieren skal varsle Mattilsynet straks ved grunn til mistanke om avvik fra kravene i § 5 første ledd eller om overskridelser av tiltaksgrensene i

Vannverkseieren skal varsle Mattilsynet straks når en hendelse gir grunn til mistanke om at kravet om leveringssikkerhet i § 9 første ledd ikke vil kunne oppfylles.

Varslinger etter denne bestemmelsen skal gjøres som fastsatt av Mattilsynet.

Dersom.....

Forslag: § 25. Rapportering

Vannverkseiere ved vannforsyningssystemer med produsert vann per døgn på minst 10 m³ skal rapportere følgende til Mattilsynet

a) resultatene av analysene gjennomført i samsvar med prøvetakingsplanen i § 19

b) resultatene av kartleggingen av lekkasjegraden fra distribusjonssystemet i samsvar med § 15

c) andre relevante data som er nødvendige for å ivareta Norges internasjonale rapporteringsforpliktelser.

Rapporteringen skal gjøres på skjema fastsatt av Mattilsynet innen 15. februar påfølgende år. Opplysningene angitt i bokstav b skal rapporteres første gang innen 15. februar 2025

Forslag: § 32. Overgangsbestemmelse

Grenseverdiene i vedlegg 1 for Bisfenol A, klorat, kloritt, Haloeddiksyre (HAA5), Mikrocystin-LR, PFAS og uran skal gjelde først fra 12. januar 2026.

Årlig innrapportering av vannforsyningssystem

Publisert: 16.05.2023

Denne skjema tjenesten skal brukes for årlig innrapportering av blant annet vannmengder og analyseresultater. Andre endringer gjøres gjennom skjema tjenesten "Endre informasjon om vannforsyningssystem".

Det vil ta noen dager før disse endringene fremkommer. Er det strukturelle endringer må du vente noen dager med den videre rapporteringen. For hjelp til utfylling av de enkelte feltene – trykk på spørsmålsteget bak feltet.

[Mattilsynets skjema tjeneste →](#)

Mattilsynets hovedprioriteringer innen drikkevann i 2024

[Dette er hovedmålene for det risikobaserte tilsynet for drikkevann i 2024](#)

1. Kommunene skal være kjent med relevante krav til beskyttelse av drikkevannskilder
2. Vannbehandlingen ute i vannverkene skal være tilpasset råvannskvaliteten og farekartleggingen

Mattilsynets hovedprioriteringer innen drikkevann i 2024

[Dette er hovedmålene for det risikobaserte tilsynet for drikkevann i 2024](#)

3. Mattilsynet skal kjenne til status og utfordringer knyttet til leveringssikkerhet ved de mindre vannverkene.
4. Vannverkene i Norge skal ha en tilstrekkelig leveringssikkerhet tilpasset art og størrelse.

Brudd i hovedvannledningen til Dokka vannverk i forbindelse med ekstremværet Hans. B

Fleire tusen råka

3000 innbyggjarar, i tillegg til sjukeheimen, skular og barnehagen er råka av kokepåbodet.

– Det er ein kjedeleg situasjon å hamne i. Det er kritisk å ikkje kunne levere drikkevatr, seier Kjetil Fjeld, teknisk sjef i Nordre Land.

Kjetil Fjeld, teknisk sjef i Nordre Land kommune, har ikkje svart på når kokepåbodet blir oppheva.

FOTO: ROAR BERNTSEN / NRK

Takk for meg

Olav Vatn

olav.vatn@mattilsynet.no

Materialer i kontakt med drikkevann og vanntap

Fagtreff Norsk vann

Ole Fjetland - 14.03.2024

Giftig vann fra kraner uten godkjenning

Fulgte det med en produktinformasjon til vannkranen din, og har den norsk standard?

HUS & BOLIG
EY ME DA, ENGIN, AET FIM H. ISCHONE

Materialer i kontakt med drikkevann

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Vanntap og rapportering av lekkasje

XXXXXXXXXXXXXX

Takk for meg

- Ole Fjetland
- ole.fjetland@mattilsynet.no

